

Verkostojen rooli koulujen kansainvälisen arjen vakiinnuttamisessa

Tiina Sarisalmi

29.1.2013 Opetushallitus

Oppivat verkostot asiantuntijayhteisöissä

- Riippumattomuus ajasta ja paikasta
- Yhteisöllisyys – kuuluminen ryhmään
- Osaamisen jakaminen
- Osaamisen päivittäminen
- Yhteistoiminnallinen oppiminen
- Ideointi ja luovat ratkaisut
- Yhdistyy formaali ja informaali oppiminen
- Verkostojen linkittyminen

Oppiminen vertaisverkostossa

- Vertaisuus
 - "Vertaisuus ei tarkoita sitä, että kaikki olisivat tietojensa ja kokemustensa suhteen yhdenvertaisia, vaan vuorovaikutuksen rikastava mahdollisuus perustuu juuri erilaisuuteen."
- Dialogisuus
 - "Dialogi on ... ajatusten virtaa ihmisten välillä ... kukaan keskusteluun osallistuvista ei omista tietoa eikä ole sen perimmäinen lähde. Uusi ymmärrys syntyy ihmisten välisessä tilassa."

Oppiminen vertaisverkostossa

- Konstruktivismi

- ” Konstruktivistisesta näkökulmasta mentorointi on vastavuoroista ajatustenvaihtoa ja tiedon yhteistä rakentamista, jossa molemmat osapuolet oppivat.”

Vertaisryhmämentorointi

- ” pyritään *eksplikoimaan* koettua ja opittua, toisin sanoen nostamaan oppiminen tietoiselle ja käsitteelliselle tasolle... Oppiminen tapahtuu käytännön työn ja siihen kohdistuvien reflektiivisten keskustelujen vuorovaikutuksessa..”

Osaaminen jakoon - Vertaisryhmämentorointi opetuslalla, Hannu L. T. Heikkinen, Hannu Jokinen, Ilona Markkanen ja Päivi Tynjälä (toim.), PS-kustannus, Juva 2012

Osaamisen päivittäminen

- Uutta tietoa ja osaamista syntyy yhä kiihtyvässä tahdissa
- Tietoa ei haeta, vaan merkityksellinen tieto tulee luokse: verkostot, syötteet, kuratointipalvelut (suodatus), sosiaalinen media
- Poimitaan itselle merkityksellinen
- Tiedon siirtymisen nopeus
- Linkittyvät ja päällekkäiset verkostot

Yhteistoiminnallinen oppiminen

- verkostoissa tietoa voi myös rakentaa
- keskustella
- reflektoida
- kriittisesti arvioida
- muokata
- yhdistellä

→ syntyy uusia, luovia ratkaisuja ja ideoita

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

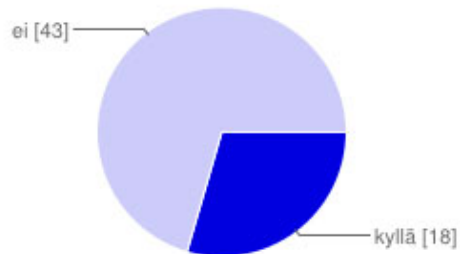

- Kysely lähetettiin 121 rehtorille Tampereen seutukunnan alueelle (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Nokia, Ylöjärvi, Orivesi ja Vesilahti).
- Vastauksia tuli yhteensä 61
- Vastaamattomat: kouluja joissa vain vähän kv-toimintaa tai rehtori ei koe sitä erityisen tärkeäksi tai ...
- Linkki [Google.doc-kyselyyn](#)

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

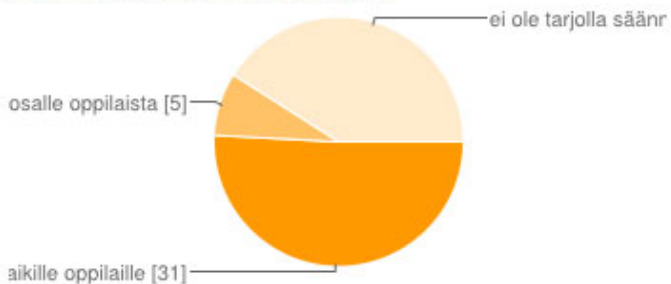

Onko koulullanne kansainvälisen toiminnan suunnitelma?

kyllä	18	30%
ei	43	70%

Kansainvälistä toimintaa on tarjolla

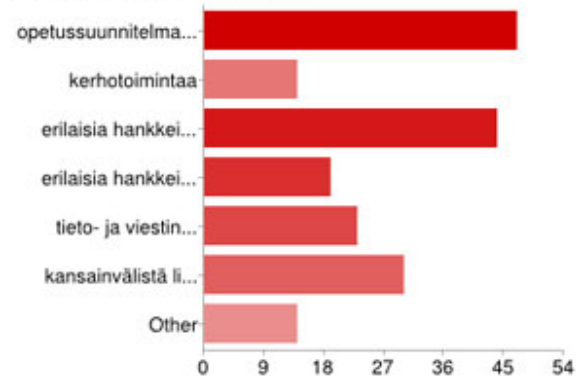

kaikille oppilaille	31	51%
osalle oppilaista	5	8%
ei ole tarjolla säännöllisesti	25	41%

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

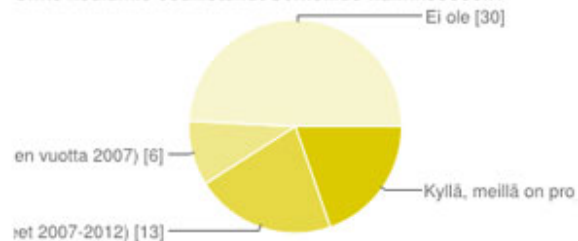
Kansainvälinen toimintamme on

opetussuunnitelman mukaista opiskelua tavallisilla oppitunneilla	47	80%
kerhotoimintaa	14	24%
erilaisia hankkeita ja tapahtumia koulussa	44	75%
erilaisia hankkeita ja tapahtumia paikkakunnalla	19	32%
tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvaa oppilaitten yhteistoimintaa (esim. eTwinning)	23	39%
kansainvälistä liikkuvuutta	30	51%
Other	14	24%

Käyttäjät voivat valita useamman kuin yhden valintaruudun, joten prosentit voivat nousta yli 100 %:iin.

Onko koulunne osallistunut Comenius-hankkeeseen?

Kyllä, meillä on projekti meneillään.	12	20%
Kyllä, meillä on ollut projekti/projekteja jokin aikaa sitten (päättäneet 2007-2012)	13	21%
Kyllä, meillä on ollut projekti/projekteja aiemmin (päättäneet ennen vuotta 2007)	6	10%
Ei ole	30	49%

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

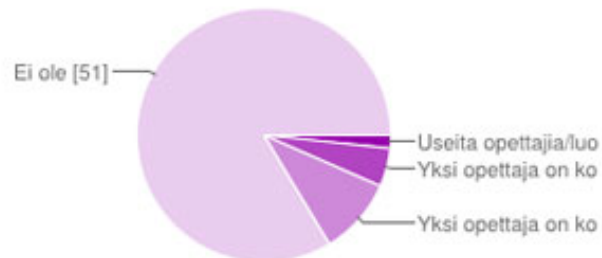

Onko koulunne osallistunut Nordplus hankkeeseen?

kyllä	4	7%
ei	57	93%

Onko koulunne osallistunut eTwinning-hankkeeseen?

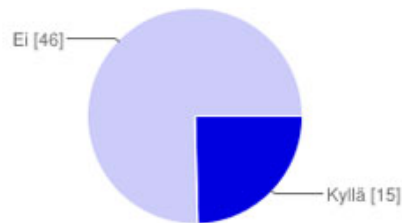

Useita opettajia/luokkia on osallistunut useisiin hankkeisiin	1	2%
Yksi opettaja on koordinoitunut useita hankkeita	3	5%
Yksi opettaja on koordinoitunut yhden hankkeen	6	10%
Ei ole	51	84%

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

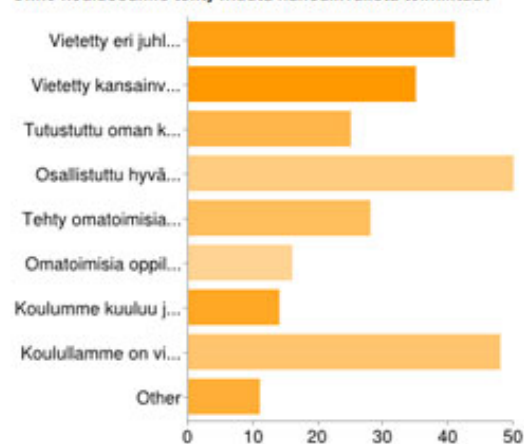

Onko koulunne saanut Opetushallitukselta avustusta kansainväliseen hankkeeseen?

Kyllä	15	25%
Ei	46	75%

Onko koulussanne tehty muuta kansainvälistä toimintaa?

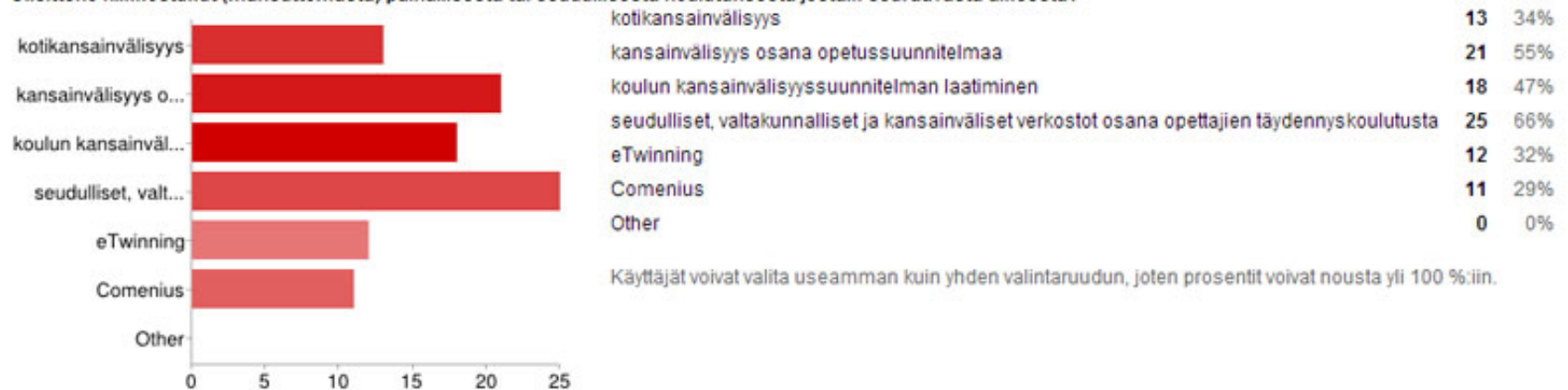
Vietetty eri juhlapäiviä esim. YK-päivää tai Martti Ahtisaari -päivää	41	67%
Vietetty kansainvälisyyspäivää muuten vaan (esim. työpajat tai elämyspolut)	35	57%
Tutustuttu oman koulun maahanmuuttajien kulttuuriin ja kieleen	25	41%
Osallistuttu hyväntekeväisyystoimintaan esim. UNICEF-kävely tai kummilapsi	50	82%
Tehty omatoimisia kulttuurimatkoja tai pidetty leirikouluja ulkomailla	28	46%
Omatoimisia oppilasvaihtoja ystävyyskoulujen kanssa	16	26%
Koulumme kuuluu johonkin kansainväliseen verkostoon (Suomessa ja/tai ulkomailla)	14	23%
Koulullamme on vierailut (oppitunneilla) eri kulttuurien edustajia (esim. maahanmuuttajia) kertomasta omasta kulttuuristaan	48	79%
Other	11	18%

Käyttäjät voivat valita useamman kuin yhden valintaruudun, joten prosentit voivat nousta yli 100 %:iin.

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

Olisitko kiinnostunut (maksuttomasta) paikallisesta tai seudullisesta koulutuksesta jostain seuraavasta aiheesta?

Käyttäjät voivat valita useamman kuin yhden valintaruudun, joten prosentit voivat nousta yli 100 %:iin.

Kysely Tampereen seudun koulujen rehtoreille

kotikansainvälisyys	13	34%
kansainvälisyys osana opetussuunnitelmaa	21	55%
koulun kansainvälisyysuunnitelman laatiminen	18	47%
seudulliset, valtakunnalliset ja kansainväliset verkostot osana opettajien täydennyskoulutusta	25	66%
eTwinning	12	32%
Comenius	11	29%
Other	0	0%

Kehittämishankkeet – mitä tarvitaan?

- Yhteiset tavoitteet
- Jaettu visio
- Pedagoginen johtajuus
- Kehittämisen johtajuus – strateginen johtajuus

→ päämääränä toimintakulttuurin muutos niin, että hanke voi vakiintua organisaation toiminnaksi ja osaksi perustehtävää

Silander, Ryymin & Mattila,

[Tietoyhteiskunnan strateginen johtajuus kouluissa ja opetustoimessa](#), OSUKE-hanke

2012

Osaamisen kehittämisen instrumentteja

- Pedagoginen dialogi
- Hyvien käytänteiden jakaminen
- Vertaistuki ja -mentorointi
- Kehittämishankkeet
- Yhteisopettajuus

→ Eri instrumenteilla hankittu uusi osaaminen on organisaatiolle merkityksellistä vasta silloin, kun se näkyy toiminnan muutoksena

Silander, Ryymin & Mattila,

[Tietoyhteiskunnan strateginen johtajuus kouluissa ja opetustoimessa](#), OSUKE-hanke

2012

Seudulliset verkostot kansainvälisyyden kehittäjinä

- Seudullinen verkostoituminen
 - Kysely kouluille
 - Yhteydet kouluihin – mitä voimme tarjota
 - Sosiaalisen median virittäminen verkoston käyttöön
 - Hankesuunnitelman esittelemine seudun koulutuksen järjestäjille
 - Koulutusten järjestäminen
 - Yhteydet paikallisiin, valtakunnallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin

Seudulliset verkostot kansainvälisyyden kehittäjinä

- Seudullisen kansainvälisyysstrategian laatiminen
 - Seudullisen kehittämisryhmän kokoaminen
 - Paikallisten kansainvälisyysuunnitelmien tekeminen siltana uuteen OPSiin
- Kansainvälisyys osaksi opetussuunnitelmaa
 - Koulutus: yhdessä tekeminen esim. verkossa
 - Toiminta seudullisissa ja paikallisissa OPS-ryhmissä

Kansainvälisyyden mentoriohjelma

- Olemassa olevan asiantuntijuuden hyödyntäminen
 - koulutukset AC:ssä ja lähitapaamiset
- Asiantuntijuuden kehittäminen
 - koulutukset AC:ssä ja keskustelut Yammerissa ja työskentely Google Drivessa
- Tiedon jakaminen
 - www.polkka.info: tietopankki + julkiset keskustelut
 - paikalliset ja seudulliset koulutukset
- Asiantuntijatuki
 - seudulliset kehittämishankkeet
 - ideat, uudet kokeilut, TVT...

<http://kvmentoriohjelma.wordpress.com/>
<http://schoolsgoingglobal.blogspot.fi/>